

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ
ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ & Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑΣ

ECUMENICAL PATRIARCHATE
ARCHDIOCESE OF
THYATEIRA & GREAT BRITAIN

ΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΥ
THE WORD OF OUR LORD

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΛΟΥΚΑ
10 Δεκεμβρίου 2023
Ἦχος β'. Ἀριθμ. 206

10th SUNDAY OF LUKE
10 December 2023
2nd Mode. No. 206

Μηνᾶ καλλικελάδου τοῦ Ἀθηναίου, Ἐρμογένους, Εὐγράφου μ., Θωμᾶ ὀσίου, Ἀθανασίου ἐπισκόπου Μεθώνης
Menas, Hermogenes & Eustraphus martyrs, Thomas the Righteous, Athanasius bishop of Methoni

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ἐφεσ. στ', 10-17

Αδελφοί, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στήναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου. Ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ, καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στήναι. Στήτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὄσφυν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης· ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαμβάνοντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνησέσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι. Καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθαι, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὃ ἔστιν ῥῆμα Θεοῦ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΝ ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ

Ἦχος β'

Οτε κατήλθες πρὸς τὸν θάνατον, ἡ ζωὴ ἢ ἀθάνατος, τότε τὸν Ἄδη ἐνέκρωσας, τῇ ἀστραπῇ τῆς θεότητος· ὅτε δὲ καὶ τοὺς τεθνεῶτας ἐκ τῶν καταχθονίων ἀνέστησας, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν ἐπουρανίων ἐκραύγαζον· Ζωοδότα Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

EPISTLE READING

Eph. 6: 10-17

Brethren, be strong in the Lord and in the strength of his might. Put on the whole armor of God, that you may be able to stand against the wiles of the devil. For we are not contending against flesh and blood, but against the principalities, against the powers, against the world rulers of this present darkness, against the spiritual hosts of wickedness in the heavenly places. Therefore take the whole armor of God, that you may be able to withstand in the evil day, and having done all, to stand. Stand, therefore, having girded your loins with truth, and having put on the breastplate of righteousness, and having shod your feet with the equipment of the gospel of peace; besides all these, taking the shield of faith, with which you can quench all the flaming darts of the evil one. And take the helmet of salvation, and the sword of the Spirit, which is the word of God.

RESURRECTION APOLYTIKION

2nd Mode

When you went down to death, O immortal life, then you slew Hell with the lightning flash of your Godhead; but when from the depths below the earth you raised the dead, all the Powers in the heavens cried out: Giver of life, Christ our God, glory to you!

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Λουκ. ιγ', 10-17

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασι. καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἣν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακῦψαι εἰς τὸ παντελές. ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε καὶ εἶπεν αὐτῇ· γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου· καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ· ἕξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύριος καὶ εἶπεν· ὑποκριτά, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; ταύτην δέ, θυγατέρα Ἀβραάμ οὖσαν, ἣν ἔδησεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

GOSPEL READING

Luke 13: 10-17

At that time, Jesus was teaching in one of the synagogues on the sabbath. And there was a woman who had a spirit of infirmity for eighteen years; she was bent over and could not fully straighten herself. And when Jesus saw her, he called her and said to her, Woman, you are freed from your infirmity. And he laid his hands upon her, and immediately she was made straight, and she praised God. But the ruler of the synagogue, indignant because Jesus had healed on the sabbath, said to the people, There are six days on which work ought to be done; come on those days and be healed, and not on the sabbath day. Then the Lord answered him, You hypocrites! Does not each of you on the sabbath untie his ox or his donkey from the manger, and lead it away to water it? And ought not this woman, a daughter of Abraham whom Satan bound for eighteen years, be loosed from this bond on the sabbath day? As he said this, all his adversaries were put to shame; and all the people rejoiced at all the glorious things that were done by him.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΟΣ

Στο σημερινό Ευαγγέλιο ο Κύριος θεραπεύει μία γυναίκα η οποία υπέφερε από κακό πνεύμα. Αυτή η σκοτεινή δύναμη είχε παραμορφώσει το σώμα της σε τέτοιο σημείο, ώστε συνεχώς ήταν σκυμμένη και δεν μπορούσε για δεκαοκτώ ολόκληρα χρόνια να σηκώσει το κεφάλι και να κοιτάξει προς τα πάνω. Το θαύμα έγινε σε Συναγωγή των Εβραίων, μέρα Σάββατο. Ο αρχισυνάγωγος, όμως, θύμωσε γιατί το θαύμα έγινε σε μέρα κατά την οποία οι Εβραίοι πίστευαν ότι ήταν όχι μόνο μέρα αργίας αλλά αποχής από κάθε είδους εργασία. Ωστόσο, ο Χριστός τον επετίμησε, και έδειξε μπροστά σε όλους το λάθος του. Τους εξήγησε ότι το Σάββατο είναι μέρα κατά την οποία έπρεπε οι Εβραίοι να απέχουν από εργασία, αλλά όχι από καλές πράξεις. Ως παράδειγμα του ανέφερε ότι οι ίδιοι δεν διστάζουν να ποτίζουν τα ίδια τους τα ζώα κατά την μέρα του Σαββάτου. Άρα, πόσο μάλλον υπάρχει ανάγκη για καλές πράξεις για ανθρώπους οι οποίοι υποφέρουν και χρειάζονται την βοήθεια του Θεού!

Πολύ ενδιαφέρον είναι ότι ο Χριστός τους αποκαλεί 'υποκριτές'. Στα αρχαία Ελληνικά, η λέξη 'υποκριτής' σημαίνει 'ηθοποιός', κι έτσι ο Χριστός στην ουσία τους λέει ότι όλοι τους είναι ηθοποιοί. Με άλλα λόγια, τους λέει ότι μια ζωή παίζουν ένα «ρόλο», όπως οι ηθοποιοί πάνω στην σκηνή, μακριά από την πραγματική ζωή τους.

Σαν τους ηθοποιούς, οι ίδιοι οι Εβραίοι είχαν στην πραγματικότητα δυο ζωές. Μια η οποία ήταν η πραγματική τους ζωή - γεμάτη αμαρτίες - και μια η οποία ήταν η ζωή που έδειχναν στους άλλους γύρω τους - γεμάτη δήθεν αρετές.

Αυτό το Ευαγγέλιο είναι πολύ σημαντικό για όλους μας. Όπως οι Εβραίοι, έτσι κι εμείς οι Χριστιανοί είμαστε υποχρεωμένοι να ζούμε μια δίκαιη και αληθινή ζωή, σύμφωνα με το θέλημα του Θεού. Αλλά πρέπει να προσέχουμε να μην έχουμε κι εμείς 'διπλή ζωή', δηλαδή άλλα να δείχνουμε στους ανθρώπους γύρω μας, για παράδειγμα όταν πηγαίνουμε στην εκκλησία, και αλλά να κάνουμε όταν είμαστε μόνοι μας. Ο Θεός θέλει να είμαστε γνήσιοι. Θέλει συνεχώς να προσπαθούμε να κάνουμε το θέλημά του. Δεν σημαίνει, βέβαια, ότι μπορούμε να είμαστε αναμάρτητοι. Μόνο ο Θεός είναι αναμάρτητος. Αλλά θέλει τουλάχιστον να προσπαθούμε μια ζωή να κάνουμε το θέλημα του. Θέλει μια ζωή να πολεμάμε την αμαρτία. Θέλει μια ζωή να μισούμε την αμαρτία, και να παρακαλούμε συνεχώς όχι μόνο να μας συγχωράει τις αμαρτίες όταν (οχι 'εάν') πέφτουμε στην αμαρτία, αλλά και να τον παρακαλούμε να μας βοηθάει να ξεπερνάμε σιγά σιγά τα πάθη τα οποία μας οδηγούν στην αμαρτία.

Ο κάθε άνθρωπος έχει πάθη. Για τον ένα μπορεί να είναι ο θυμός, για άλλο η υπερηφάνεια ή για άλλους τα σαρκικά πάθη. Σε κάθε περίπτωση, ο Θεός θέλει να αναλαμβάνουμε συνεχές πόλεμο όχι μόνον σε όσα μας οδηγούν ενάντια στο θέλημα του, αλλά και σε όσα μας κάνουν να Τον στενοχωρούμε. Ο ίδιος ο Χριστός υπέφερε τόσα πολλά για μας όταν ήταν εδώ στην γη. Πόσο άσχημο είναι να τον κάνουμε να υποφέρει ακόμη, βλέποντας μας να πέφτουμε συνέχεια στην αμαρτία. Και ο λόγος που ο Κύριος στενοχωριέται όταν πέφτουμε στην αμαρτία είναι επειδή ξέρει ότι η αμαρτία σιγά σιγά μας σκοτώνει εσωτερικά, πνευματικά, αλλά απώτερα και στον σωματικό θάνατο. Ο Θεός δεν μας έπλασε για να θανατώνουμε τον εαυτό μας, αλλά να για να ζούμε και να χαιρόμαστε που μας έδωσε την ζωή, αναπτύσσοντας σχέση αγάπης μαζί του και αναγνωρίζοντας την μεγαλωσύνη του.

Ας προσπαθήσουμε, όλοι μας, από σήμερα, να μισούμε την αμαρτία από τα βάθη της καρδιάς μας, και να μην σταματάμε ποτέ να ζητάμε από τον Κύριο την βοήθειά του σε αυτό τον πόλεμο. Μόνο εκείνος μπορεί να μας σώσει από αυτήν την πνευματική σκλαβιά. Ο Κύριος θέλει και επιθυμεί αυτήν την σωτηρία μας. Το μόνο που χρειάζεται από μας είναι να τον καλέσουμε σε βοήθεια. Διότι, ο Θεός ποτέ δεν βοηθά τον άνθρωπο χωρίς την βούλησή του. Χρειάζεται από μας να τον επικαλεσθούμε, και μόλις τον καλέσουμε δεν θα αργήσει προς βοήθειά μας.

Πρωτοπρ. Σταύρος Σολωμού

SERMON ON THE GOSPEL READING

In today's Gospel reading, our Lord calls his critics 'hypocrites'. The original meaning of 'ὕποκριτής' is 'actor'; these opponents are acting as if they follow God's word, whereas in reality they are following their own, human traditions. At another time (recorded by the Evangelist St Matthew 23: 23) our Lord again called his adversaries 'hypocrites' for maintaining the minutiae of the Law of Moses whilst *'neglecting the weightier matters of the Law - justice, mercy and faith'*.

It is very easy for us to fall into the sin of hypocrisy. We can guard ourselves by

keeping the words and actions of our Lord continually in our thoughts. St Seraphim of Sarov says that the words of the Gospel should be to us like water to the fish, without which they can neither live nor move; at every turn of our thoughts, we breathe in the holy words and they help us distinguish between the weighty and the trivial, love and that which masquerades as love. Let us have a few such ‘weighty’ words ever ready in our minds: ‘forgive us, as we forgive others’; ‘judge not that you be not judged’; and ‘love your neighbour as yourself’.

Let us keep in mind the very first word of our Lord after his childhood that is recorded in the Gospel “Μετανοεῖτε”, normally translated ‘repent’, but having the root meaning ‘change your way of thinking’. Our so-called ‘natural’ way of thinking is to put ourselves first: to ‘look after number one’. In fact, this is our fallen nature that makes us think like this. Our Lord turns this on its head

when he says ‘He who is greatest among you shall be your servant; whoever exalts himself will be humbled, and whoever humbles himself will be exalted’ (Matt. 23: 11); and his own life is an example to us of how we might achieve this ‘for the Son of Man came not to be served, but to serve and to give his life as a ransom for many’ (Matt. 10: 45).

Let us keep the words and actions of our Lord ever in our hearts and be continually on our guard about merely acting as if we are good. We can do all ‘the right things’ - follow the fasting rules, cross ourselves in the right places, go to all the church services, give to the poor - and yet have no love in our hearts for those around us. It is even possible to pray continuously ‘Lord Jesus Christ have mercy on me a sinner’ and yet have contemptuous thoughts of others in our mind. If we ask mercy of God, we must also have mercy on others. If we do not forgive others, God will not forgive us (Matt. 6: 15). May we show love and mercy to each other, as our Lord loves us and has mercy on us.

“God is infinite and incomprehensible and all that is comprehensible about Him is His infinity and incomprehensibility.”

St John of Damascus

Archdiocese of Thyateira & Great Britain, 5 Craven Hill, London W2 3EN
Tel.: 020 7723 4787. Fax: 020 7224 9301. E-mail: mail@thyateira.org.uk Website: www.thyateira.org.uk

Printed by Athina Press